

Ծանոթագրություն 1 «Իրավական դաշտ»

«ԲԼԵՍՍ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետև՝ Կազմակերպություն կամ Ընկերություն) շահույթ ստանալու նպատակով հիմնադրված իրավաբանական անձ հանդիսացող առևտրային կազմակերպություն է, որը ստեղծվել է 19.02.2007թ-ին կայացած Կազմակերպության հիմնադիրների թիվ 1 ժողովի որոշմամբ և գրանցվել ՀՀ կենտրոնական բանկում՝ ԿԲ խորհրդի 2007թ ապրիլի 17-ի թիվ 115Ա որոշմամբ (գրանցման վկայականի համարը՝ 18), ստանալով թիվ 18 անժամկետ լիցենզիան:

Կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակաշրջանում հիմնականում զբաղվել է ձեռնարկատիրական և սպառողական վարկերի տրամադրմամբ:

Կազմակերպությունը որպես հարկատու ստացել է ՀՎՀՀ՝ 02702899, հաշվառված է ՊԵԿ համապատասխան տեսչությունում:

Կազմակերպությունը իր ծառայություններն է մատուցում գլխամասային գրասենյակի և թվով 5 մասնաճյուղերի միջոցով:

Կազմակերպության գլխամասային գրասենյակի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Կոմիտասի պողոտա 1 շենք, թիվ 274/1 տարածք:

Կազմակերպության «Ստեփանակերտ» մասնաճյուղի գտնվելու վայրն է՝ ԱՀ, ք.Ստեփանակերտ, Մ.Մաշտոցի թիվ 1:

Կազմակերպության «Սիսիան» մասնաճյուղի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք.Սիսիան, Իսրայելյանի փողոց թիվ 33/2:

Կազմակերպության «Նոր Նորք» մասնաճյուղի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք.Երևան, Բաղալ Մուրադյան փողոց թիվ 3-71:

Կազմակերպության «Ալավերդյան» մասնաճյուղի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք.Երևան, Տպագրիչների փողոց 9 շենք, թիվ 70 :

Կազմակերպության «Աջափնյակ» մասնաճյուղի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք.Երևան, Մարգարյան փողոց, թիվ 22/7 :

2020 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը ունեցել է 39 աշխատակից, որից 9-ը՝ սպասարկող անձնակազմ:

Ծանոթագրություն 2 «Հաշվապահական սփանդարտներ»

Ներքոհիշյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հաշվետու ժամանակաշրջանում կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման էական դրույթների նկատմամբ:

2.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմումը և ներկայացումը

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտներին համապատասխան և հաշվետվությունների ձևերը համապատասխանում են ՀՀՄՍ պահանջներին:

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով (հազարների ճշտությամբ):

2.2 Անընդհատություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Կազմակերպության գործունեության անընդհատության սկզբունքի հիման վրա, որը ենթադրում է, որ Կազմակերպության ակտիվները պետք է իրացվեն և պարտավորությունները մարվեն վերջինիս գործունեության բնականոն ընթացքում:

2.3 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ընդգրկում են դրամարկղը և բանկերում գտնվող բանկային հաշիվները:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվեկշռում ճանաչվում և չափվում են ստացման հատուցման իրական արժեքով:

2.4. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են պատմական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը: Եթե հիմնական միջոցի փոխհատուցվող գումարը փոքր է դրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ժամանակավոր չհամարվող պայմանների արդյունքում, համապատասխան ակտիվը նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող արժեքը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով, որի հիմքում ընկած է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը: Կիրառվել են մաշվածության հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարի)	Դրույքաչափ (%)
Շենքեր	20	5
Հաշվապահական և համակարգչային տեխնիկա	1	100
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20
Փոխադրամիջոց	5	20
Վարձակալված հիմնական միջոցի վրա կատարված կապիտալ ներդրումները	20	20

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման ծախսերը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակահատվածում, որում դրանք տեղի են ունեցել: Կապիտալ բնույթի վերանորոգման ծախսերը ներառվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի մեջ, երբ հավանական է, որ դրանք շնորհիվ առաջացած ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից կհոսեն դեպի Կազմակերպություն: Կապիտալ վերանորոգումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում:

Հիմնական միջոցների օտարումից ծախսերը և եկամուտները որոշվում են՝ համեմատելով ակտիվի օտարումից զուտ մուտքերն ու հաշվեկշռային արժեքը և ներառվում են գործառնական եկամտի մեջ:

Երբ վաճառվում են վերագնահատված ակտիվները, օտարված ակտիվին վերագրելի և վերագնահատման պահուստում ներառված գումարները վերագրվում են չբաշխված շահույթին:

2.5. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները ներառում են համակարգչային ծրագրերը:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են ինքնարժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և ցանակացած կուտակված արժեզրկման ծախս: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի և անորոշ: Որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցողները ամորտիզացվում են գծային մեթոդով 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման համար, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշները: Որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվների ամորտիզացիայի ժամանակահատվածներն ու մեթոդները վերանայվում են առնվազն յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջին:

Օգտակար ծառայության անորոշ ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, բայց տարին մեկ անգամ ստուգվում են արժեզրկման համար անհատական կամ դրամային միջոցներ ստեղծող միավորի մակարդակով: Օգտակար ծառայության անորոշ ժամկետ ունեցող ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը վերանայվում է յուրաքանչյուր տարի՝ պարզելու համար, թե արդյո՞ք ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը դեռևս անորոշ է գնահատվում:

Համակարգչային ծրագրերի պահպանմանը վերագրելի ծախսերը ծախս են ճանաչվում առաջացման պահին:

Համակարգչային ծրագրեր

10

10

2.6 Վարկեր և այլ փոխառություններ

Վարկերը և այլ փոխառությունները հաշվեկշռում հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, հանած օրենսդրությամբ սահմանված, դրանց գծով հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստները:

2.7 Արժեզրկման պահուստ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Կազմակերպությունը գնահատում և ճանաչում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով սպասվող պարտքային կորուստը ՖՀՄՍ 9 ստանդարտի համաձայն: Արժեզրկումը գնահատվում և ճանաչվում է մինչև արժեզրկման անկողմնակալ վկայության տեղի ունենալը: Արժեզրկման վերաբերյալ գնահատումներ և դասակարգումներ արվում են ֆինանսական ակտիվի ճանաչման պահին: Արժեզրկման նպատակով կատարված դասակարգումից կախված փոխվում է նաև տոկոսային եկամտի հաշվարկը:

Ֆինանսական ակտիվներ

ՖՀՄՍ 9 ստանդարտի համաձայն ֆինանսական ակտիվների գծով սպասվող պարտքային կորուստի հաշվարկման համար Կազմակերպությունը սահմանում է հետևյալ հասկացությունները.

“**Սպասվող պարտքային կորուստ**”՝ պարտքային կորուստների միջին կշռված մեծություն, որը հաշվարկվում է դեֆոլտի (պարտքային կորուստների) հավանականությամբ կշռման միջոցով: ՍՊԿ գնահատվում է առկա այն տեղեկատվության վերլուծության հիման վրա, որի հավաքագրումը հնարավոր է առանց անհարկի ծախսումների ու ջանքերի: ՍՊԿ գումարը պետք է արտացոլի կորուստի տեղի ունենալու հավանականությունը:

Ակտիվների պորտֆելային գնահատման ժամանակ յուրաքանչյուր ակտիվի գծով ՍՊԿ հաշվարկվում է որպես հետևյալ երեք բաղադրիչների արտադրյալ.

ա) ակնկալվող դրամական հոսքեր, բերված ներկա արժեքի սկզբնական կամ տվյալ պահին կիրառելի վերանայված արդյունավետ տոկոսադրույքով,

բ) հաջորդ 12 ամսվա կամ ակտիվի մնացած ժամկետի համար հաշվարկված դեֆոլտի (պարտքային կորուստների) հավանականություն,

գ) դեֆոլտային ակտիվների գծով կորուստների մեծություն:

“**Դեֆոլտային վարկ**”՝ վարկ, որի գծով բավարարված է հետևյալ պայմաններից մեկը.

- վարկի տևողության ընթացքում անընդմեջ ժամկետանց օրերի թիվը կազմել է 91 կամ ավել,

- հաշվետվության օրվա դրությամբ վարկառուի կամ իր բիզնեսի վերաբերյալ այնպիսի բացասական տեղեկատվության առկայություն, որը կարող է հանգեցնել վարկի դեֆոլտային դառնալուն, այդ թվում՝ մակրոտնտեսական պայմանների էական վատացում,

- հաշվետվության օրվա դրությամբ առկա է Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանված սուբյեկտիվ չափանիշներից մեկը:

“Պարտքային ռիսկի էական ավելացում”” հաշվետվության օրվա դրությամբ վարկի գծով հետևյալ հանգամանքներից մեկի առկայությունը.

- վարկի տևողության ընթացքում անընդմեջ ժամկետանց օրերի թիվը կազմել է 31-90 օր,
- գրավի արժեքի էական նվազում, երաշխավորների ֆինանսական վիճակի էական վատացում, որի մասին առկա է փաստաթղթավորված տեղեկատվություն,

- վարկառուի կամ իր բիզնեսի վերաբերյալ այնպիսի բացասական տեղեկատվության առկայություն, որը կարող է էական ազդեցություն ունենալ իր ֆինանսական պարտավորությունների մարման վրա, այդ թվում՝ մակրոտնտեսական պայմանների վատացում,

- Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ սուբյեկտիվ չափանիշներ:

“Պարզեցված մոտեցում” մոտեցում, որը կիրառվում է դեբիտորական պարտքերի համար: Այս դեպքում Կազմակերպությունը չի հետևում տվյալ ակտիվների գծով վարկային ռիսկի փոփոխություններին, փոխարենը՝ Կազմակերպությունը ճանաչում է կորուստի պահուստը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով ֆինանսական ակտիվի ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող պարտքային կորուստներից:

“Ցածր պարտքային ռիսկի հետ կապված պարզեցման մոտեցում” մոտեցում, որը կիրառվում է այն ակտիվների համար, որոնք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ունեն Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանված արտաքին վարկանիշ: Կազմակերպությունը չի հետևում տվյալ ակտիվների գծով վարկային ռիսկի փոփոխություններին և ճանաչում է կորուստի պահուստը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով ֆինանսական ակտիվի 12 ամսվա սպասվող պարտքային կորուստներից:

“Ձեռքբերված կամ սկզբնապես արժեզրկված ակտիվի մոտեցում” մոտեցում, որը կիրառվում է, երբ ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման ժամանակ այն գնահատվել է որպես արժեզրկված ակտիվ՝ կապված կոնտրագենտի մեկ այլ արժեզրկված վարկ ֆինանսավորելու, կոնտրագենտի, ինչպես նաև կոնտրագենտին փոխկապակցված անձանց զգալի ֆինանսական դժվարությունների հետ, կամ պայմանավորված այլ սուբյեկտիվ չափանիշներով: Այս ակտիվները, ի սկզբանե, ճանաչվում են իրական արժեքով, իսկ ակնկալվող դրամական հոսքերը հաշվարկվում են՝ հիմք ընդունելով վարկային ռիսկով կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը: Սպասվող պարտքային կորուստը որոշվում է այն ժամանակ, երբ կանխատեսվող դրամական հոսքերը նվազում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ ակնկալվող հոսքերի համեմատ:

“Ընդհանուր մոտեցում” տվյալ մոտեցման շրջանակներում արժեզրկումից կորուստի հաշվարկը կատարվում է եռափուլ գործընթացով, որն արտահայտում է ակտիվի պարտքային ռիսկի փոփոխությունը:

Արժեզրկման խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են միատարր խմբերի Կազմակերպության ներքին ընթացակարգերի հիման վրա, որոնք կարող են հաշվի առնել ֆինանսական ակտիվների այնպիսի բնութագրիչներ, ինչպիսիք են՝ ակտիվի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը, վարկառուի գործունեության ճյուղը և այլ գործոններ:

Վարկերի խմբային գնահատման նպատակով Կազմակերպությունը դիտարկել է հետևյալ խմբերը՝

- մինչև 5 մլն դրամ գումարով և մինչև 1 տարի տևողությամբ վարկեր, որոնք ապահովված են թանկարժեք մետաղներով,
- մինչև 5 մլն դրամ գումարով, 1 տարի և ավել տևողությամբ վարկեր, որոնք ապահովված են թանկարժեք մետաղներով,
- մինչև 5 մլն դրամ գումարով վարկեր, որոնք ապահովված են այլ գրավներով,
- 5 մլն դրամ և ավել գումարով վարկեր:

Վարկային պորտֆելի արժեզրկման ահուստի գումար¹ առ 31.12.20թ., ՀՀ դրամ

	<5.0 մլն այլ գրավով	<5.0 մլն ոսկով կարճաժամկ.	<5.0 մլն ոսկով երկարաժամկ.	>=5.0 մլն. դրամ			Ընդամենը
				կոլեկտիվ գնահատված	անհատապես գնահատված	ընդամենը	
I փուլ	2,398,209	8,378,412	30,475,249	27,274,634	0	27,274,634	68,526,504
II փուլ	2,012,738	541,816	681,931	27,937,442	0	27,937,442	31,173,927
III փուլ	0	0	0	0	123,446,290	123,446,290	123,446,290
Ընդամենը	4,410,948	8,920,228	31,157,180	55,212,076	123,446,290	178,658,366	223,146,721

Այն վարկերի նկատմամբ, որոնք գերազանցում են Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանված անհատական գնահատման շեմը, ինչպես նաև արժեզրկված վարկերի նկատմամբ կիրառվում է անհատական մոտեցում:

Սպասվող պարտքային կորուստների գնահատումը Կազմակերպությունն իրականացնում է պատմական տվյալների, ինչպես նաև մակրոտնտեսական ցուցանիշների (օրինակ՝ տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ, սպառողական գների ինդեքս, տրանսֆերտներ, և այլն) կանխատեսումների հիման վրա՝ հաշվի առնելով մակրոտնտեսական 4 սցենար. բազային, լավատեսական, վատատեսական և խիստ վատատեսական: Արժեզրկման պահուստի հաշվարկի նպատակով նշված սցենարներով ստացված արդյունքները խմբավորվում են՝ հիմք ընդունելով համապատասխան տեսակարար կշիռները: Ընդհանուր մոտեցման շրջանակներում առանձնացվում է ակտիվների արժեզրկման 3 փուլ:

¹ Առանց 100% -ով պահուստավորված վարկերի պահուստի:

ա) առաջին փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց պարտքային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո էապես չի նվազել, կամ որոնց նկատմամբ կիրառվել է Ցածր պարտքային ռիսկի հետ կապված պարզեցման մոտեցում,

բ) երկրորդ փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց գծով սկզբնական ճանաչումից հետո արձանագրվել է Պարտքային ռիսկի էական ավելացում, սակայն պարտքային կորստի վերաբերյալ օբյեկտիվ տվյալներ չկան,

գ) երրորդ փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց գծով առկա են արժեզրկման վերաբերյալ օբյեկտիվ վկայություններ:

Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանվում են այն չափանիշները, որոնց առկայության դեպքում երրորդ և երկրորդ փուլում գտնվող ակտիվները կարող են վերադասակարգվել:

Առաջին փուլում գտնվող ակտիվների համար ճանաչվում է 12 ամսվա սպասվող պարտքային կորուստ, իսկ երկրորդ և երրորդ փուլերի ակտիվների համար՝ ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող պարտքային կորուստ:

Կազմակերպությունը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկի զսպման նպատակով: Տվյալ միջոցների թվում կարևոր տեղ է զբաղեցնում վարկերի վերադարձի ապահովումը գրավով և ապահովման այլ տեսակի միջոցներով: Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանվում են յուրաքանչյուր վարկատեսակի համար ընդունելի ապահովման միջոցները, դրանց գնահատման և փաստաթղթավորման կարգը: Կազմակերպության հիմնական ապահովման միջոցներն են թանկարժեք իրերի և անշարժ գույքի գրավը, ինչպես նաև երաշխավորությունները: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է վարկային պորտֆելի բաշխումն ըստ առանձին ապահովման միջոցների:

Վարկերի ապահովվածության վերլուծություն² առ 31.12.20թ.

² 100% -ով պահուստավորված վարկերը ներառված չեն:

Հիմնական ապահովման միջոց	Վարկային պորտֆել ներկա արժեքով, ՀՀ դրամ	Պահուստի գումար, ՀՀ դրամ	Տվյալ ապահովման միջոցով ապահովված վարկային պորտֆելի մասնաբաժին
Թանկարժեք զարդեր	2,729,187,839	57,423,321	64.1%
Անշարժ գույք	1,240,513,322	158,075,486	29.1%
Երաշխավորություն	187,119,132	3,469,650	4.4%
Փոխադրամիջոց	77,485,534	3,308,810	1.8%
Իրավունքի գրավ	24,278,515	842,280	0.6%
Առանց գրավի	212,686	27,175	0.005%
Ընդամենը	4,258,797,027	223,146,721	100.0%

Պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, որոնց հիմքում ընկած պայմանագրի երկրորդ կողմը հանդիսանում է ֆինանսական կազմակերպություն կամ պետություն, պահուստի հաշվարկման համար Կազմակերպությունը գնահատում է նշված ֆինանսական կազմակերպությունների գործունեությունը՝ հիմնվելով մի խումբ՝ ինչպես ֆինանսական, այնպես էլ ոչ ֆինանսական ցուցանիշների վրա, իսկ պետության դեպքում հաշվի է առնվում Մուդիզ վարկանիշային գործակալության կոմից տրվող՝ երկարաժամկետ արտարժույթային պարտատոմսերի վարկանիշները:

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով պահուստ առ 31.12.20թ., ՀՀ դրամ

	Գումար	Պահուստ
Բանկային հաշիվներ	19,965,245	90,437
Բանկային ավանդներ	5,529,488,463	56,301,203
Պետական արժեթղթեր	4,533,401,513	15,295,633

Վերը նշված ֆինանսական ակտիվները անհատապես արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:

Հաշվետվության օրվա դրությամբ Կազմակերպությունը չունի ձեռքբերված կամ սկզբնապես արժեզրկված ակտիվ:

Ծանոթագրություն 3 «Տոկոսային և նմանաբիսեկամուտներ»

Տոկոսային եկամուտներ բանկային հաշիվներից և ավանդներից

01/10/20- 31/12/20	01/10/19 31/12/19	01/01/20- 31/12/20	01/01/19- 31/12/19
148170	151144	599123	640167

Տոկոսային եկամուտներ վարկերից և այլ փոխառություններից	158625	155442	632262	608850
Այլ տոկոսային եկամուտ				
Տոկոսային եկամուտներ ՀՀ պետական արժեթղթերից	107117	57979	362752	174953
	413912	364565	1594137	1423970

Ծանոթագրություն 4 «Տոկոսային և նմանարիպ ծախսեր»

	01/10/20- 31/12/20	01/10/19 31/12/19	01/01/20- 31/12/20	01/01/19- 31/12/19
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդներից ստացված փոխառությունների դիմաց	(138019)	(137554)	(546031)	(543928)
Տոկոսային ծախսեր կնքված ռեպո համաձայնագրերի դիմաց	(47604)	(33462)	(178353)	(96754)
Այլ տոկոսային ծախսեր	(5910)	(6243)	(24149)	(25437)
	(191533)	(177259)	(748533)	(666119)

Ծանոթագրություն 5 «Շահույթ /վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներից զուտ շահույթ/(վնաս)

	01/10/20- 31/12/20	01/10/19 31/12/19	01/01/20- 31/12/20	01/01/19- 31/12/19
Շահույթ /վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վաճառքից զուտ շահույթ/վնաս	--	--	--	--
Շահույթ /վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից զուտ շահույթ/ վնաս	--	--	--	--
	--	--	--	--

Ծանոթագրություն 6 «Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումներից զուտ շահույթ/(վնաս)

	01/10/20- 31/12/20	01/10/19 31/12/19	01/01/20- 31/12/20	01/01/19- 31/12/19
Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումների վաճառքից զուտ շահույթ/ վնաս	--	--	--	--
	--	--	--	--

Ծանոթագրություն 7 «Արտարժույթային գործարքներից ստացված զուտ շահույթ/(վնաս)

	01/10/20- 31/12/20	01/10/19 31/12/19	01/01/20- 31/12/20	01/01/19- 31/12/19
Արտարժույթի առուվաճառքից ստացված զուտ շահույթ/(վնաս)		3	7	23
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացվախ զուտ շահույթ/(վնաս)	4801	6	6034	(40)
	4801	9	6041	(17)

Ծանոթագրություն 8 «Այլ գործառնական եկամուտ»

	01/10/20- 31/12/20	01/10/19 31/12/19	01/01/20- 31/12/20	01/01/19- 31/12/19
Արտասովոր եկամուտներ	--	--	--	--
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	2119	4857	5297	10548
Այլ եկամուտներ	235	322	916	1111
	2354	5179	6213	11659

Ծանոթագրություն 10 «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

	01/10/20- 31/12/20	01/10/19 31/12/19	01/01/20- 31/12/20	01/01/19- 31/12/19
Ծախսեր անձնակազմի գծով	(102481)	(93779)	(297317)	(280693)
Կառավարչական ծախսեր	(14054)	(16343)	(66325)	(64945)
	(116535)	(110122)	(363642)	(345638)

Ծանոթագրություն 11 «Այլ գործառնական ծախսեր»

	01/10/20- 31/12/20	01/10/19 31/12/19	01/01/20- 31/12/20	01/01/19- 31/12/19
Վճարված տույժեր և տուգանքներ			(609)	
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	(491)	(3388)	(3595)	(7923)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	(2427)	(2981)	(10843)	(12672)
Այլ ծախսեր	(18990)	(6568)	(31711)	(20245)
	(21908)	(12937)	(46758)	(40840)

Ծանոթագրություն 12 «Շահութահարկի գծով ծախս»

	01/10/20- 31/12/20	01/10/19 31/12/19	01/01/20- 31/12/20	01/01/19- 31/12/19
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	(86270)		(86270)	
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	49177	(111427)	49661	(62908)
	(37093)	(111427)	(36609)	(62908)

Ժամանակավոր փարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

	2020	ՖԱՄՀ ճանաչված	2019
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	62896		14302
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-77487		-104590

Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ/
պարտավորություն

-14591

-90288

Ծանոթագրություն 13 «Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ

	31/12/20	31/12/19
Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրան հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	26273	20815
Բանկային հաշիվներ բանկերում	19965	10983
Բանկերում բանկային հաշիվների միջոցների գծով ստացվելիք տոկոսներ	2	2
Տեղաբաշխված բանկային հաշիվների և այլ ավանդների գծով պահուստ	-90	-38
	46150	31762

Ծանոթագրություն 14 «Շահույթ /վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

	31/12/20	31/12/19
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	4411576	2374649
այլ երկրների պետական արժեթղթեր	-	-
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթերի գծով ստացվելիք տոկոսներ	121826	87540
Հայաստանի Հանրապետության ոչ պետական արժեթղթեր	-	-
այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	-
աձանցյալ գործիքներ	-	-
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթերի գծով պահուստ	-15296	-11007
	4518106	2451182

Ծանոթագրություն 15 «Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ»

	31/12/20	31/12/19
Բանկերում ներդրված ավանդներ	5509054	5473853
Բանկերում ներդրված ավանդների գծով հաշվառված տոկոսներ	20434	16067
Դեպոնացված միջոցներ բանկերում	-56301	-50924
	5473187	5438996

Ծանոթագրություն 16 «Դրամական շուկայում այլ տեղաբաշխումներ»

	31/12/20	31/12/19
Ֆինանսական կազմակերպություններում ներդրված ավանդներ	-	-
Ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և այլ փոխառվություններ	-	-
Տեղաբաշխված վարկերի գծով պահուստ	-	-
	-	-

Ծանոթագրություն 17 «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառվություններ»

	31/12/20	31/12/19
Տրամադրված վարկեր և այլ փոխառվություններ(ներառյալ ստացվելիք	4258797	4153335

տոկոսագումարները)
Տեղաբաշխված վարկերի գծով պահուստ

-223147	-74667
4035650	4078668

Ծանոթագրություն 18 «Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումներ»

Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր
այլ երկրների պետական արժեթղթեր
Հայաստանի Հանրապետության ոչ պետական արժեթղթեր
այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր
աժանցյալ գործիքներ
Ֆակտորինգային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ
դեպիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների գծով պահուստ ծան.9

31/12/20
--
--
--
--
--
--
--
--
--
--
--

Ծանոթագրություն 19«Այլ գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ»

Ստացվելիք շահաբաժիններ
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով
ստացվելիք գումարներ
Երաշխիքների գծով ստացվելիք գումարներ
Հեջավորման աժանցյալ գործիքներ
Ստացվելիք այլ գումարներ
Դեպիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների գծով պահուստ

31/12/20	31/12/19
--	--
--	--
--	--
--	--
--	--
--	--

Ծանոթագրություն 20 «Վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ»

Վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ
Չճանաչված տոկոսային եկամուտներ

31/12/20	31/12/19
--	--
--	--
--	--

Ծանոթագրություն 21 «Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ»

Բռնագանձված գրավ

31/12/20	31/12/19
1848	35784
1848	35784

Ծանոթագրություն 22 «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական արժեքներ»

Շահագործման մեջ գտնվող ակտիվներ	Հող, շենք և գույք	Համակարգչային սարքավորում	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք					

Նախորդ տարվա վերջին տվյալները	67352	19136	12273	37106	135867
Ավելացում		803		196	999
Օտարում/դուրս գրում					
Ընթացիկ տարվա վերջի տվյալները	67352	19939	12273	37302	136866
Մաշվածք					
Սկզբնական մնացորդ	19007	18437	12273	26338	76055
Կուտակված ամորտիզացիա	4678	671		4317	9666
Կուտակված արժեզրկում					
Վերջնական մնացորդ	23685	19108	12273	30655	85721
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					
Նախորդ տարվա վերջ	48345	699		10768	59812
Ընթացիկ տարվա վերջ	43667	831		6647	51145

Շահագործումից դուրս ակտիվներ	Հող, շենք և գույք	Համակարգչային սարքավորում	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք					
Նախորդ տարվա վերջին տվյալները					
Ավելացում					
Օտարում/դուրս գրում					
Ընթացիկ տարվա վերջի տվյալները					
Մաշվածք					
Սկզբնական մնացորդ					
Կուտակված ամորտիզացիա					
Կուտակված արժեզրկում					
Վերջնական մնացորդ					

Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում

	Կապ.ներդրում	Ընդամենը
Ինքնաբժեք		
Ինքնաբժեք առ 01.01.2019թ.	18003	18003
18003		
	18003	18003
18003		
	18003	18003
18003		
	3677	3677
3677	1178	883
1178	4855	4560
4855		
	14326	14326
14326		
	13143	13443
13143		

Ծանոթագրություն 23 «Այլ ակտիվներ»

	31/12/20	31/12/19
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	6764	1930
Դեբիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների գծով պահուստ	-68	-79
Արագամաշ առարկաներ	1496	1632
Այլ ակտիվներ	238833	268471
	247025	271954

Ծանոթագրություն 24 «Բանկերից ստացված փոխառություններ և վարկեր»

	31/12/20	31/12/19
Բանկերից ներգրավված փոխառություններ	--	--
Բանկերից ստացված վարկեր և այլ փոխառություններ	--	--
	--	--

Ծանոթագրություն 25 «Դրամային շուկայից ստացված այլ փոխառություններ»

	31/12/20	31/12/19
Ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված փոխառություններ	--	--
	--	--

Ծանոթագրություն 26 «Հաճախորդներից ներգրավված փոխառություններ»

	31/12/20	31/12/19
Ներգրավված ցպահանջ փոխառություններ		

Ներգրավված ժամկետային փոխառություններ
(ներառյալ վճարվելիք տոկոսագումարները)
Ռեպո համաձայնագրեր բանկերի հետ (ներառյալ
վճարվելիք տոկոսագումարները)

6155417	6120638
3947626	2054850
10103043	8175488

**Ծանոթագրություն 27 «Վարկային
կազմակերպության կողմից թողարկված
արժեթղթեր»**

Առանց տոկոսի արժեթղթեր
Տոկոսային արժեթղթեր
Թողարկված այլ արժեթղթեր

	31/12/20	31/12/19
Առանց տոկոսի արժեթղթեր	--	--
Տոկոսային արժեթղթեր	--	--
Թողարկված այլ արժեթղթեր	--	--
	--	--

Ծանոթագրություն 28 «Վճարվելիք գումարներ»

Վճարման ենթակա շահաբաժիններ
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի
գծով վճարվելիք գումարներ

	31/12/20	31/12/19
Վճարման ենթակա շահաբաժիններ	--	--
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	--	--
	--	--

Ծանոթագրություն 29 «Այլ պարտավորություններ»

Պարտավորություններ տրամադրված չեկերի գծով
Կրեդիտորական պարտքեր
Այլ պարտավորություններ

	31/12/20	31/12/19
Պարտավորություններ տրամադրված չեկերի գծով	--	--
Կրեդիտորական պարտքեր	141311	86062
Այլ պարտավորություններ	279611	274880
	420922	360942

**Ծանոթագրություն 30 «Հետաձգված հարկային
պարտավորություններ »**

Հետաձգված հարկային պարտավորություններ

	31/12/20	31/12/19
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	14591	90288
	14591	90288

Ծանոթագրություն 31 «Պահուստներ »

Վարկային գծերի չօգտագործված մասի պահուստներ

	31/12/20	31/12/19
Վարկային գծերի չօգտագործված մասի պահուստներ	17122	17145
	17122	17145

Ծանոթագրություն 32 «Կանոնադրական կապիտալ»

Առ 31.12.2020թ-ը Ընկերությունում գրանցված և ամբողջությամբ վճարված կանոնադրական կապիտալը կազմում է 1.700.000.000 ՀՀ դրամ: Համաձայն Ընկերության կանոնադրությանը, կանոնադրական

կապիտալը բաղկացած է 100 (հարյուր) բաժնետոմսից՝ յուրաքանչյուրը 17.000.000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Կազմակերպության մասնակիցներն են՝

Մասնակցի անունը/անվանումը	Բաժնետոմսերի քանակ (հատ)	Բաժնեմասի անվանական արժեքը (հազ.դրամ)	Ընդհանուր գումարը (հազ.դրամ)
Հակոբ Աշոտի Հակոբյան	50	17.000.000	850.000.000
Արսեն Սեյրանի Միքայելյան	50	17.000.000	850.000.000
Ընդամենը	100		1.700.000.000

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը իր մասնակիցների կողմից ներդրվել է ՀՀ դրամով, և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժիններ և կապիտալի այլ տեղաբաշխումներ ՀՀ դրամով:

Ծանոթագրություն 33 «Վերագնահատման պահուստներ»

	31/12/2020	31/12/19
Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումների վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթ/ վնաս	351336	388185
Հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստ		
Այլ պահուստներ		
	351336	388185

Ծանոթագրություն 34 «Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերաբերյալ»

Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների մասին ծանոթագրությունը կազմվում է հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև մարման ամսաթիվը մնացած ժամանակաշրջանի մեթոդով:

Այս վերլուծությունում չեն ներառվում այն ոչ ֆինանսական ակտիվները, որոնք չունեն ժամկետայնություն:

Ակտիվներ	1 ամսից պակաս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-3 տարի	3 տարուց ավելի	Ընդամենը
Պահանջներ ռեզիդենտ բանկերի նկատմամբ		1,422,000	3,399,000	688,054		5.509.054
Պահանջներ կառավարության նկատմամբ						
Պահանջներ տրամադրված վարկերի գծով	380,390	230,925	1,857,142	692,981	742,426	3,903,864
Պարտատոմսեր						
Ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթեր					4,533,402	4,533,402
Հաշվարկված ստացվելիք տոկոսներ	74,620	508	430	39	15	75,612
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	455,010	1,653,433	5,256,572	1,381,074	5,275,843	14,021,932

Պարտավորություններ	1 ամսից պակաս	1- 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1- 3 տարի	3 տարուց ավելի	Ընդամենը
Պարտավորություններ ներգրաված փոխառությունների գծով		100,000	1,635,000	3,351,295	926,777	6,013,072
Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության նկատմամբ	11,862		118,710			130,572
Հաշվարկված վճարվելիք տոկոսներ	57,837	99,788	19,258			176,883
Ռեպո համաձայնագրերով ներգրաված արժեթղթեր	3,913,469					3,913,469
Այլ պարտավորություններ	76,429	6,500	29,250	111,400	263,500	486,279
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	4,059,597	206,288	1,802,218	3,810,605	1,190,277	10,720,275

Ծանոթագրություն 35 «Արտարժույթային գանձույդ»

Այս ծանոթագրությունում արտացոլվում են դրամային և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների զուտ դիրքերը:

	Դրամ	Ազատ փոխարկելի արտարժույթ	Սահմանափակ փոխարկելի արտարժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ	493,402	493,402	--	493,402
Պարտավորություններ	420,305	420,305	--	420,305
Զուտ արտարժույթային դիրք	73,097	73,097	--	73,097

Ծանոթագրություն 36 «Տոկոսադրույքի ռիսկ»

Այս ծանոթագրությունում արտացոլվում են ակտիվների և պարտավորությունների միջին տոկոսադրույքները:

	մինչև 1 ամիս		1-3 ամիս		3 ամսից 1 տարի		1 տարուց ավելի	
	նախորդ տարի	ընթացիկ տարի	նախորդ տարի	ընթացիկ տարի	նախորդ տարի	ընթացիկ տարի	նախորդ տարի	ընթացիկ տարի
Ներգրավված միջոցներ								
Դրամով							9,2	9,2
Արտարժույթով							8,9	8,9

Տեղաբաշխված միջոցներ								
Դրամով	17.5	13,17	17,42	14,7	15.43	15,3	13.48	14,81
Արտարժույթով								13,99

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայում առկա փոփոխությունների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքի և փոխարժեքի տատանումները: Կազմակերպությունը չի տեղաբաշխել և չի ստացել տատանվող տոկոսադրույքով վարկեր: Բացի փոխարժեքային ռիսկի կենտրոնացումներից, Կազմակերպությունը չունի շուկայական ռիսկի այլ կենտրոնացումներ:

Ծանոթագրություն 37 «Պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ»

Կազմակերպության կողմից տրամադրվել են վարկային գծեր, որոնց չօգտագործած մասը **31,12,20թ**-ի դրությամբ կազմում է **43,032,0** հազ. ՀՀ դրամ: Նշված պոտենցիալ պարտավորությունների գծով կատարվել է պահուստավորում **17.122,0** հազ. ՀՀ դրամի չափով:

Ծանոթագրություն 38 «Ակտիվների, պարտավորությունների և հեփհաշվեկշռային հոդվածների կենտրոնացում»

Կազմակերպության տեղաբաշխված միջոցների կենտրոնացումը ըստ ճյուղերի /մայր գումարի մնացորդ/ **31.12.2020թ.** դրությամբ հետևյալն է՝

Արդյունաբերություն-	260.000,0	հազ ՀՀ դրամ
Առևտուր -	34.365,0	հազ ՀՀ դրամ
Ֆինանսական հատված-	5.509.054,0	հազ ՀՀ դրամ
Հիպոթեքային վարկեր-	636.022,0	հազ ՀՀ դրամ
Սպառողական վարկեր-	3.216.207,0	հազ ՀՀ դրամ
Տնտեսության այլ ճյուղեր-	183.333,0	հազ ՀՀ դրամ

Ծանոթագրություն 39 «Գրավադրված ակտիվներ»

Կազմակերպության կողմից տրամադրված վարկերի մայր գումարների մնացորդը **31.12.2020թ**-ի դրությամբ կազմում է **4.329.927,0** հազ. ՀՀ դրամ: Գրավադրված ակտիվների և ստացված երաշխավորությունների ետ հաշվեկշռային արժեքը կազմում է **8.921.323,0** հազ. ՀՀ դրամ, որից՝

Այլ արժեթղթեր -	50,0	հազ.ՀՀ դրամ,
Ոսկյա իրեր -	3,032,434,0	հազ.ՀՀ դրամ,
Անշարժ գույք -	3,416,630,0	հազ.ՀՀ դրամ,
Փոխադրամիջոցներ -	286,010,0	հազ.ՀՀ դրամ,
Այլ հիմնական միջոցներ	135.000,0	հազ.ՀՀ դրամ,
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ -	135,000,0	հազ.ՀՀ դրամ,
Ստացված երաշխավորություններ	1,916,199,0	հազ.ՀՀ դրամ:

Ծանոթագրություն 40 «Կապակցված կողմեր»

Կողմերը համարվում են կապակցված եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենա մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով կազմակերպության կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, խորհրդի անդամները ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված և նրանց կողմից վերահսկող այլ անձինք և կազմակերպությունները:

Մասնակիցներ

Հակոբ Հակոբյան	բաժնետեր
Արսեն Միքայելյան	բաժնետեր

Կազմակերպության հետ փոխկապակցված անձինք

«Հայթիզնեսբանկ» ՓԲԸ	խորհրդի նախագահ՝ Արսեն Միքայելյան
«Քարավան» ՍՊԸ («ԲԼԵՍՍ» ՈՒՎԿ փոխատու)	միակ մասնակից՝ Հակոբ Հակոբյան

ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՄԱՐՄԻՆ

Հայկ Ստեփանյան	գլխավոր տնօրեն-վարչության նախագահ
Լիլիթ Նաջարյան	գլխավոր հաշվապահ-վարչության անդամ
Հայկ Սարգսյան	վարչության անդամ

ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Արսեն Միքայելյան	խորհրդի նախագահ
Հակոբ Հակոբյան	խորհրդի անդամ
Համլետ Սիմոնյան	խորհրդի անդամ

Կազմակերպությունն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում:

Այդ գործարքները ներառում են փոխառությունների տրամադրումը, վարկերի տրամադրումը և վարձակալական ծառայությունների մատուցումը:

Նշված գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

31.12.2020թ-ի դրությամբ Կազմակերպության հետ կապված կողմերի գործարքների գծով առկա են հետևյալ մնացորդները:

Վարկային կազմակերպության հետ կապված անձանց մոտ տեղաբախշված միջոցներ՝ բանկային հաշիվներ, ավանդներ, վարկեր և այլ փոխառություններ	/հազ.դրամ/
Մնացորդը առ 31.12.2019թ	5.691.734,0
տրամադրված վարկեր, ավանդներ	7.993.712,0
մարված վարկեր, ավանդներ	8.580.926,0
Մնացորդը առ 31.12.2020թ.	5.104.520,0
Տոկոսային եկամուտ	608.119,0

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	հազ.դրամ
Մնացորդը առ 31.12. 2019	5.978.760,0
ստացված գումար	--
վճարված գումար	--
վերագնահատում	34,312,0
Մնացորդը առ 31.12.2020	6.013,072,0
Տոկոսային ծախս	546.031,0

Գործարքներ	Պայմանագրի գին /ամսական/	Տևողություն
Տարածքի վարձակալություն	200,0 հազ.դրամ	15 տարի
Տարածքի վարձակալություն	200,0 հազ.դրամ	Անժամկետ

Տարածքի վարձակալություն	250,0 հազ.դրամ	20 տարի
Տարածքի վարձակալություն	2.500.0 հազ.դրամ	15 տարի

Կազմակերպության և բաժնետիրոջ, բաժնետիրոջ հետ կապակցված անձի միջև կնքված վարձակալության պայմանագրերի համաձայն վերջիններիս սեփականության իրավունքով պատկանող տարածքները վարձակալվել են՝ Կազմակերպության գործունեությունն ապահովելու նպատակով:

2020թ-ի մինչև դեկտեմբերի 31-ը Կազմակերպության ղեկավարությանը հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված վճարների ընդհանուր գումարը կազմում է **135,943,0** հազ ՀՀ դրամ: